

Personalități rromice din spațiul geografic românesc

Gheorghe Sarău

După cum se știe, **de-a lungul vremii**, au activat în context românesc, o serie de personalități ale vieții istorice, sociale, științifice, culturale și artistice din rândul rromilor, ca de pildă: domnitorul Ștefan Răzvan, cărturarii Ion Budai Deleanu, Petru Maior, Anton Pann, dr. Victor Babeș, scriitorul Gheorghe Lăzurică-Lăzureanu, actorul Ștefan Bănică, violoniștii Grigoraș Dinicu, Ion Voicu, Ștefan Ruha, Costache Constantin, vestiți lăutari și instrumentiști, ca Barbu Lăutaru [Vasile Barbu], Petre Crețul Solcan, Cristache Ciolac, George Boulanger [Vasile Pantazi], Sava Pădureanu, Angheluș Dinicu, Fănică Luca, Damian Luca, Florea Cioacă, Toni Iordache, Fărămiță Lambru, Ilie Udilă, Marcel Budală, Ion Onoriu, Ionel Budișteanu, Ion Drăgoi, Nicușor și Victor Predescu, Nicu Stănescu, Alexandru Țitruș, Ion Albeșteanu, Frații Gore ș.a., străluciți soliști vocali precum Zavaidoc (Marin Teodorescu), Cristian Vasile, Dona Dumitru Siminică, Florică Roșioru, Măriuca Matache, Romica Puceanu, Gheorghe Lambru ș.a. Dintre liderii și militanții rromilor din perioada interbelică îi cităm pe Gheorghe Niculescu, Marin I. Simion, Naftanailă Lazăr, Arhimandrit Calinic Popp Șerboianu ș.a., iar dintre cei care s-au remarcat în perioada comunistă îi menționăm pe Ion Cioabă, cercetătorul sociolog Gheorghe Nicolae, prof. Petre Rădiță, scriitorul Valerică Stănescu, sociologul și economistul Vasile Burtea, profesoara Ina Radu, Ion Mirescu, Mihai Ilie, sociologul și economistul Vasile Burtea, Aurel Buceanu – ultimii fiind arestați cu prilejul demonstrației de la Brașov din 15 nov. 1987, iar Buceanu strămutat cu domiciliul forțat în Ialomița).

Există dovezi referitoare la etnicitatea rromă și în privința altor personalități istorice sau contemporane, dar le menționăm doar pe acelea care și-au asumat public și își susțin apartenența la identitatea rromă, căci, din păcate, unele personalități contemporane rromice (paradoxal, cu părinți care, în mod public, au făcut referire la apartenența lor rromă), se recunosc doar confidențial ca rromi, privând generațiile actuale și viitoare de copii și tineri rromi de modelele de care au atâta nevoie.

În perioada contemporană, după anul 1989, și-au continuat activitatea ori s-au remarcat o serie de personalități în diferite domenii, după cum urmează:

Scriitori: Valerică Stănescu, Gheorghe Păun-Ialomițeanu, Irina Gabor-Zrinyi, Alexandru Ruja Gribussy, Ștefan Fuli, Luminița Mihai Cioabă, Gelu Măgureanu

Actori și regizori: Rudi Moca, Mihai Răducu, Vera Lingurar, Zita Moldovan, Sorin Sandu Aurel, Mădălin Mandin, Valentin Rupiță (regizor)

Artiști plastici: Eugen Raportoru (pictor, al cărui unchi a fost literatul Mircea Ciobanu), Ion Micuță (grafician, dar și poet, saxofonist), Petre Marian (sculptor), artiștii - fotografi Rupa Marconi și Mihaela Cîmpeanu (și sculptor), Octavian Bonculescu (grafician)

Muzicieni și soliști-instrumentiști: Ion Onoriu, Johnny Răducanu, Florin Niculescu (violonist), Mădălin Voicu, Marin Petrache Pechea, Marius Mihalache, Damian Drăghici, Constantin Angheluță,

George Udilă, Ion Miu și fiul său George, Mieluță Bibescu, Leonard Iordache, Marian Mexicanu, Marin Alexandru

Interpreți de muzică lăutărească: Gabi Luncă, Valentina Mocanu, Mioara și Paula Lincan, Cornelia Catanga-Pădureanu, Panseluța Fieraru, Elena Pascu, Nelu Ploieșteanu, Dan Armeanca, Nicolae Guță, Sandu Ciorbă, Ioniță și Viorica de la Clejani

Cercetători: sociolog Nicolae Gheorghe, sociolog și economist conf. univ. dr. Vasile Burtea, sociolog Mihai Surdu, antropolog lect. univ. dr. Delia Grigore, folclorist prof. Costică Bățălan, istoric Ion Sandu, istoric Mariana Sandu, specialist în construcții prof. univ. dr. Florea Chiriac, lingvist clasicist lect. univ. drd. Letiția Mark

Publiciști, ziariști, editori: Vasile Ionescu, George Lăcătuș; în *audio-vizual*: Carmen State, Carmen Marcu, Loredana Ciuraru, Cristinela Ionescu, Ciprian Necula, Zoltan Petru

Lideri și activiști: Ivan Gheorghe, Nicolae Păun, Ion Cioabă, Rudi Varga, Nicolae Bologa, Viorel Bumbu, Octavian Stoica, av. Nicolae Bobu, Florin Cioabă, Constantin Pădureanu, Dumitru Ion Bidia, Ioni Geza, Florin Motoi, Emilian Niculae, Vasile Ionescu, Mihaela Zătreanu, drd. Salomeea Romanescu, av. Daniel Vasile, av. Cătălin Muti, dr. Delia Grigore, Costel Bercuș, drd. Mariana Buceanu, Nicoleta Bițu, drd. Letiția Mark, Valentin Pepenel, Dan Doghi, Gelu Duminică, Ötvös Geza, Robert Vazsi, Magda Matache, Marian Mandache, Adi Vasile, Mihai Neacșu, Iulian Stoian

Deputați: Gheorghe Răducanu, Nicolae Păun, Mădălin Voicu.

Demnitari: Ivan Gheorghe, Ilie Dincă, drd. Mariea Ionescu, Gruia Bumbu.

Funcționari în structuri internaționale și naționale: Gheorghe Nicolae, Valeriu Nicolae, Julius Rostas, Dan Doghi, Isabela Mihalache, Cristi Mihalache, Cerasela Bănică, Marius Tabă, Florin Nasture, Costel Bercuș, David Mark, Lavinia Olmazu, Dezideriu Gergely, Daniel Vasile, drd. Salomeea Romanescu, Claudia Bercuș, Mihai Grigore, Maria Ursu, Viorica Gotu, Grosu Săndel, drd. Mariana Buceanu, Dana Rozalia Varga

Cadre didactice: Ina Radu, Ilie Pipoi, Dan Mihoc, Anghel Năstase, Nicolae Iorga, Ștefan Roman, Costică Bățălan, Paulina Mihai, Costică Alexe, Ștefana Feraru, Gheorghe Fieraru, Ghiță Tudorița, Olga Markus, Ion Ionel, Sandu Ion, Angela Tică, Alexandru Graur, Elena Motaș, Nadia Gazsi, Gelu Neagu, Gabriel Stoica, Anca Negrea, Silviu Dulceanu, Florin Fleican, Petre Rădiță, Ion Rădulescu, Mirena Iovan-Cionca, Ionel Cordovan, Nicolae Pandelică, Rodica Bătrâna, Loredana Mihaly, Gina Anton, Jupiter Borcoi, Petronia Scripcariu, Elisabeta Danciu, Marin Crețu, Victor Gheorghe (și primar la Cojasca – județul Dâmbovița)

Medici: Aurel Stanciu, Virginia Pastacă, Gheorghe Bumbu, Doina Popărescu

Sportivi: boxerii Ilie Dragomir, Gheorghe Ștefan, Gheorghe Simion și fii, Marian Negoescu (lupte greco – romane, Pitești), fotbaliștii Nicolae Dobrin, Bănel Nicolită, Ilie Dumitrescu, antrenorul de fotbal Bănică Oprea (Mangalia)

Revoluționari: Dumitru Dincă, Nucu Serafim, Martir Janos Paris, Gheorghe Nicolae, Emilian Niculae, Vasile Burtea, Stelian Bărnescu și Lache Cerchel (Constanța), Costică Eftimie (Brașov)